

Światowy Dzień Świadomości Autyzmu

2 kwietnia

Rozpoznanie autyzmu u dziecka

Trudności w relacjach społecznych

- Brak zainteresowania lub świadomości innych ludzi i otaczających wydarzeń
- Trudności w nawiązywaniu kontaktu z innymi, zabawie, tworzeniu przyjaźni
- Niechęć do bycia przytulonym, dotykanym, trzymanym
- Brak udziału w zabawach w „udawanie”, brak zaangażowania w zabawy grupowe, brak naśladowania innych
- Problemy z rozumieniem uczuć i ich wyrażaniem
- Ignorowanie mówiących do nich osób
- Nie dzielenie się z innymi zainteresowaniami i osiągnięciami np. rysunkami czy zabawkami

Oznaki trudności z mową i komunikacją

- Opóźniona mowa lub całkowity brak mowy
- Nietypowy ton głosu, dziwny rytm lub intonacja

- Powtarzanie tych samych słów lub fraz w kółko, często bez zamiaru komunikacyjnego
- Odpowiadanie na pytania przez ich powtarzanie, zamiast udzielania odpowiedzi
- Używanie niewłaściwego języka, w tym błędów gramatycznych i niewłaściwego słownictwa lub mówienie o sobie w trzeciej osobie
- Trudności w komunikowaniu własnych potrzeb i pragnień
- Brak zrozumienia prostych wskazówek, stwierdzeń lub pytań
- Dosłowne traktowanie tego, co się do nich mówi, bez zrozumienia humoru, ironii czy sarkazmu

Objawy trudności w komunikacji niewerbalnej

- Unikanie kontaktu wzrokowego, co może utrudniać nawiązywanie relacji
- Używanie wyrazu twarzy, który nie odpowiada temu, co dziecko mówi
- Brak zrozumienia dla wyrazu twarzy, tonu głosu i gestów innych osób
- Wykonywanie bardzo małej liczby gestów, takich jak wskazywanie, co może sprawiać wrażenie chłodu emocjonalnego lub mechaniczności
- Nietypowe reakcje na bodźce sensoryczne, takie jak światło, zapachy, tekstury i dźwięki, w tym szczególnie wrażliwość na hałas
- Brak reakcji na osoby wchodzące i wychodzące z pomieszczenia, a także na próby przyciągnięcia uwagi przez innych
- Nietypowa postawa, niezgrabność ruchowa lub specyficzny sposób poruszania się np. chodzeni na palcach

Objawy braku elastyczności w zachowaniu

- Przestrzeganie sztywno rutyny, np. uporczywe trzymanie się jednej trasy do przedszkola
- Trudności w adaptacji do zmian w harmonogramie lub otoczeniu,
- Nietypowe przywiązanie do zabawek lub dziwnych przedmiotów, jak klucze czy włączniki światła oraz obsesyjne porządkowanie rzeczy czy układanie ich w określonej kolejności
- Zafascynowanie wąskim tematem zainteresowań, często związanym z liczbami lub symbolami i recytowanie faktów o mapach, rozkładach jazdy, statystykach sportowych
- Spędzanie wielu godzin na obserwowaniu ruchomych obiektów, jak wentylator sufitowy lub skupianie się na jednym aspekcie przedmiotu, np. koła samochodzika
- Powtarzanie tych samych czynności lub ruchów, np. trzepotanie rękami, kołysanie się czy kręcenie się.